

Arjen pienillä teoilla on merkitystä

Ähtärinjärven hoitokalastus aloitettiin kalastuskuntien toimesta ja Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen rahoittamana syksyllä 2018. Järven kalasto oli todettu runsaaksi ja särkivaltaiseksi. Järvestä poistettiin nuottaamalla noin 18 000 kiloa kalaa. Hoitokalastuksella poistetaan vesistöön kertyneitä ravinteita ja saadaan lisättyä muun muassa kuhan, siian, isojen ahvenen ja muiden petokalojen osuutta.

Hoitokalastus on myös merkittävä sinilevükukintojen vähentämisen keino. Sillä on myönteinen vaikutus sekä veden laatuun että kalaston rakenteeseen. Riittävä särkikalajien vähentyminen näkyy veden näkösyvyyden kasvuna sekä järven ravinne- ja levämäärien laskuna. Hoitokalastusta pitäisi tehdä säännöllisin väliajoin, aluksi jopa vuosittain, jotta se olisi tehokasta.

Vesikasvien niitto

Vesikasvit ovat keskeinen osa rantamaisemaa sekä tärkeä elinympäristö kaloille, linnuille ja muille vesieläimille. Vesikasvit parantavat myös veden laatua ehkäisemällä aallokosta aiheutuvaa rantojen eroosiota sekä pidättämällä valuma-alueilta tulevaa kiintoaine- ja ravinnekuormitusta.

Jos vesikasvillisuutta on liikaa, voidaan sitä poistaa virkistysmahdollisuuksien parantamiseksi, veden virtauksen lisäämiseksi sekä kalaston ja linnuston elinolosuhteiden parantamiseksi. Lisäksi vesikasvillisuutta niittämällä oikeaan aikaan

saadaan vedestä pois rehevöittäviä ravinteita; fosforia ja typpeä.

Tehokkain niittoaika ravinteiden poiston kannalta on heinä-elokuun vaihteissa, jolloin linnut ovat jo pesineet. Jos niittokertoja on useampia, ensimmäinen niitto kannattaa tehdä ennen kasvien kukkimista kesäkuun lopulla ja seuraavat niitot 3-4 viikon välein. Etenkin rehevillä rannoilla niittoja on tehtävä vuosittain.

Ilmaversoiset kasvit, muun muassa järviruoko, järvikaisla ja järvikorte voidaan hävittää niittämällä ne niin läheltä pohjaa kuin mahdollista. Kelluslehtiset kasvit kuten lumme, ulpukka ja uistinviita voidaan niittää, mutta ne kasvavat usein takaisin vahvan ja ravinnepitöisen juurakon avulla. Pehmeäpohjaisella rannalla juurakkoja voi yrittää poistaa rautaharavalla. Uposkasvit kannattaa jättää niittämättä, koska ne lisääntyvät verson palasista ja niitto saattaa vain kiihdyttää niiden kasvua. Pohjaruusuksikeiset kasvit ilmentävät veden hyvää laatua eikä niitä kannata poistaa.

Pienimuotoiset niitot viikkateella voi tehdä ilman lupaa, keskustele kuitenkin asiasta naapureiden kanssa. Laajoissa koneellisissa niitoissa tulee ilmoittaa ympäristökeskukselle vähintään kuukautta ennen työn aloittamista, samoin osakaskunnalle. Muista kerätä aina niittojäte pois vedestä ja viedä se riittävän kauas rantaviivalta, jotta kasvillisuuden sisältämät ravinteet eivät huuhtoudu veden korkeusvaihtelujen takia takai-

sin järveen. Laajoissa ruovikoissa jätä suojapaikkoja linnuille ja kaloille. www.ymparisto.fi -sivuilta löytyy ohje ruoppaukseen ja niittoon sekä tarvittavat ilmoituslomakkeet.

Sinilevän seuranta

Ähtärinjärvessä on esiintynyt sinilevää jo noin kahden vuosikymmenen ajan. Sinilevä on erityisen vaarallinen lapsille ja kotieläimille mm koirille, jotka vedessä ollessaan usein juovat tai nielevät sitä. Sinileväistä vettä ei pidä käyttää saunassa edes löylyvetenä.

Jos vedessä on tai on äskettäin ollut sinilevää, sitä ei saa käyttää ihmisten tai eläinten juomavetenä edes keitettyinä, eikä löylyvetenä. Vettä ei suositella käytettävän pesu- tai tiskivetenä eikä käytettävän syötäväksi tarkoitettujen kasvien kasteluun.

Runsasleväisessä vedessä uimista kannattaa välttää; lapsia ja lemmikkieläimiä ei saa päästää leikkimään rantaveteen eikä uimaan. Sinileväalueelta pyydetyn kalan lihaa voi syödä, mutta sisäelinten käyttöä pitää välttää. Lisäksi kannattaa pestä sekä kala että kädet huolellisesti puhtaalla vedellä.

Siitepöly muistuttaa koostumukseltaan paljon sinilevää, mutta sitä esiintyy erityisesti ja paikottellen runsaastikin keväisin ja alkukesästä sekä sen väri on kellertävää. Sinilevähavainnoista on hyvä ilmoittaa ELY-keskukseen. Voit ilmoittaa levähavaintosi myös Järviwikiin: www.jarviwiki.fi